

Granskning av korruptionsförebyggande arbete

Gransknings inriktning

Korruption innebär ett otillbörligt utnyttjande av den offentliga positionen för att uppnå privata fördelar. En korruptionsincident innebär ofta såväl ekonomiska skador som förtroendeskadorna för den drabbade organisationen. Ett robust förebyggande arbete med ett tydligt och väl implementerat regelverk, kontrollaktiviteter som möter identifierade risker, och en plan för incidenthantering, kan väsentligt minska risken för en organisation att utsättas för oegentligheter i form av korruption.

Resultat

Ett flertal av kommunens verksamheter innefattar olika former av myndighetsutövning, beviljande av stöd och bidrag samt medverkan vid upphandling och inköp. Detta är exempel på verksamheter där vi erfarenhetsmässigt vet att det kan finnas ett intresse från externa parter att påverka kommunens handläggning och beslut. Vi menar därför att risken för mutor, förmåner och annan otillbörlig påverkan av handläggning och beslut bör finnas med som en obligatorisk punkt i varje nämnds risk och sårbarhetsanalys. Vi noterar att inte någon av de 13 internkontrollplanerna för 2017 specifikt behandlar risker för korrupta ageranden.

Medvetenheten om riskerna för mutor och andra korrupta ageranden varierar mellan olika verksamheter och nämnder. Även nivån av de faktiska riskerna är olika. Kommunfullmäktige beslutade 2009 att anta Sveriges Kommuner och Landstings skrift "Om mutor och jäv". Kommunen har också ett regelverk för rutiner rörande bisysslor. För i vart fall anställda inom socialtjänsten och äldreomsorgen finns instruktioner som förtydligar förbudet för medarbetare att t.ex. ta emot gåvor från brukare och närstående. Det pågår också en översyn av de styrande dokumenten och att förslag finns om att samla ett antal av dessa i en kommunövergripande uppförandekod som även föreslås innehålla direktiv rörande mutor, förmåner och jäv.

Kommunen bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Utformning och intensitet i detta arbete varierar mellan olika verksamhetsområden. Vi finner att värdegrundsarbetet innebär en god bas för

förebyggande korruptionsarbete, men att detta ännu inte specifikt har införlivats i värdegrundsarbetet.

2011 togs beslut om att inrätta en s.k. visseblåsarfunktion, en rapporteringsmöjlighet vid misstankar om oegentligheter, men sådan har ännu inte införts.

Sammanfattningsvis finner vi att det finns en hög medvetenhet inom kommunen vad gäller kraven på ett etiskt och objektiva förhållningssätt. Det finns även en god bas för att utveckla det korruptionsförebyggande arbetet.

Rekommendationer

Utifrån rapporten rekommenderar vi kommunen att:

- inkludera risken för mutor, förmåner och jäv som en obligatorisk punkt i varje nämnds risk- och sårbarhetsanalys och internkontrollplan
- utarbeta ett eget kommunövergripande regelverk rörande mutor, förmåner och jäv
- överväga behovet av förtydliga instruktioner och särskild utbildning för verksamhetsområden med specifika korruptionsrisker
- införa en obligatorisk grundutbildning rörande kommunens korruptions- och jävsregler för alla politiker och anställda
- införliva antikorruption i värdegrundsarbetet
- upprätta och kommunicera en särskild rutin för rapportering av misstankar om korruption och andra oegentligheter
- införa rutiner för oberoende och objektiv utredning av misstänkta oegentligheter

KPMGs rapport "Korruptionsförebyggande arbete, 2017-05-22".

För ytterligare information, kontakta:
Revisionens ordförande Johnny Sandström, tel
070-677 34 89

eller KPMG, Per Skalk, tel 073-852 19 02